

כניסת החג: 17:33

צאת החג: 18:45

צאת חג ר"ת: 19:25

לקבלת העלון במייל:

sagifrenkel@gmail.com

לתגובות והערות:

שניא 054-6868199

זה השער לה' צדיקים

יבואו בו

שְׁמִינִי עֲצֵרַת – שְׁמִינִי עֲצֵרַת

בחג שמיני עצרת ושמחת תורה אנו קוראים את הפרשה האחרונה בתורה, פרשת "וזאת הברכה". מנהג ישראל קדושים להעלות לתורה את כל הציבור כולו, וכן את כל הילדים הקטנים, כדי שכל אחד יזכה לעלות לתורה ביום זה. ובבתי כנסת שציבור המתפללים שבהם גדול מאוד ברוך ה', מחלקים את הציבור לפני קריאת התורה לכמה קבוצות בכמה חדרים שונים בבית הכנסת, וכל קבוצה מקבלת ספר תורה ובעל קורא שיקרא להם. כל זאת כדי שיספיקו שכולם יעלו לתורה, איש בל ייעדר.

ונשאלת השאלה: מה מיוחד בפרשת "וזאת הברכה" מכל פרשיות תורתנו הקדושה, שדווקא בה אנו מהדרים להעלות לתורה את כל הציבור, ואפילו את כל הילדים הקטנים?

כדי להשיב על שאלה זו עלינו להקדים את מה שמסופר בפרשת "וזאת הברכה", שסמוך ממש לפטירתו של משה רבינו ע"ה העלהו הקב"ה לראש פסגת הר נבו: "וַיֵּרְאֵהוּ ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ, אֶת הַגִּלְעָד עַד דָּן וְאֶת כָּל נִפְתָּלִי וְאֶת אֶרֶץ אַפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֶת כָּל אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאֲחֵרֹן" (דברים לד, א-ב).

ופירשו חז"ל (ספרי פרשת וזאת ברכה אות טז) שמה שנאמר כאן "עַד הַיָּם הָאֲחֵרֹן", היינו עד היום האחרון – מלמד שהראהו את כל העולם כולו מיום שנברא עד יום שיחיו המתים". כלומר, ברגעי חייו האחרונים של משה רבינו, זיכהו הקב"ה לראות במראה הנבואה כל איש ואישה, כל ילד וילדה שעתידים להיוולד בעם ישראל עד סוף כל הדורות.

ועל פי זה מבואר בספר הקדוש "כהן פאר" שמה שנאמר בפתיחת פרשת "וזאת הברכה": "וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בִּרְךְ מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ" נאמר למעשה על כל אחד ואחד מישראל עד סוף כל הדורות. והיינו שמשה רבינו כיוון בברכתו על כל אדם ועל כל ילד שיהיה בעם ישראל עד סוף כל הדורות, והקדיש לכל אחד מהם ברכה פרטית מעומק ליבו הטהור והאוהב.

מעתה מובן היטב מדוע אנו מהדרים דווקא בפרשת "וזאת הברכה" שכל איש וכל ילד הנמצא בבית הכנסת יעלה לתורה -משום שבפרשה זו גנוזה הברכה האישית ממשה רבינו לכל אחד ואחד מישראל, ועל ידי שמעלים אדם לתורה וקוראים לפניו קטע מפרשה זו, הוא זוכה מידי שנה לקבל באופן אישי ניצוץ והארה מאותה ברכה פרטית שבידך אותו משה רבינו לפני אלפי שנים. לכן צריך כל אדם להשתדל להגיע לבית הכנסת בשמחת תורה ולזכות לעלות לתורה, כדי שלא יפסיד את הברכה של משה רבינו.

וכן צריך כל אב להשתדל להביא עימו את ילדיו הקטנים לבית הכנסת גם אם הדבר כרוך במאמץ גדול, כדי שגם הם יעלו לתורה ויזכו לקבל ברכה אישית ממשה רבינו, שתלווה אותם במשך כל השנה ותעמוד להם בעת הצורך.

כמו כן צריכים גבאי בית הכנסת וכל קהל המתפללים לנהוג בהרבה איפוק וסבלנות, ולהעלות לתורה כל אדם וכל ילד בסבר פנים יפות ובשמחה גם אם הדבר אורך זמן רב. והאמת היא שביום קדוש זה צריכים לסלק את כל 'השעונונים' ולא להשגיח בהם כלל. וגם אם יאריך הדבר עד שקיעת החמה- מה בכך, וכי בכל יום מודמנו לאדם לזכות לקבל ברכה ממושה רבינו? ולכן ביום קדוש שכזה לא שייך המושג "טורח ציבור", כיוון שכל איש וכל ילד רוצה וזכאי לקבל ברכה ממושה רבינו, ומדוע שיגזלו זאת ממנו בגלל כמה כעסנים וחסרי סבלנות למיניהם?

ולמעלה מכל האמור: יש לדעת שביום קדוש זה כל ילד נחשב בשמיים ממש כמו תנא אלוקי. לא ניתן לתאר במילים את גודל הנחת רוח שנעשה לפני הקב"ה כאשר ילד קטן שהבל פיו טהור מכל חטא (ראה גמרא שבת קיט) עולה לתיבה ומברך את ברכות התורה מול הספר תורה. ומיהו זה שבגלל חוסר סבלנותו נמעט מהנחת רוח של הקב"ה חלילה וחס!?

מיד לאחר שאנו קוראים בשמיני עצרת את פרשת "וזאת הברכה" – הפרשה שמסיימת את התורה – אנו כבר מתחילים לקרוא חלק מן הפרשה שמתחילה את התורה – פרשת "בראשית". את פרשת "וזאת הברכה", שהיא סיום התורה, אנו קוראים כנגד אותם יהודים יקרים שזכו לעסוק בתורה ואף לסיים אותה, אשר להם בוודאי יש סיבה גדולה לשמוח בשמחת התורה הקדושה, שהרי זכו ללמוד אותה מראשיתה ועד סופה.

אולם מיד לאחר מכן אנו מתחילים לקרוא גם בפרשת "בראשית", הפותחת את התורה – כנגד אותם יהודים יקרים שמעולם לא עסקו בתורה ואפילו לא התחילו אותה, ומכל שכן שלא סיימו אותה. בכך בעצם אנו רומזים להם שבאמת גם להם יש סיבה גדולה ועצומה לשמוח בשמחת התורה, וזאת על עצם היותם מזרע ישראל, אשר לכולם בשווה יש שייכות לתורה. והרשות והזכות נתונה להם לעסוק בתורה [שלא כאומות העולם, שאסורים לעסוק בתורה ואף חייבים מיתה על כך] (ראה גמ' סנהדרין נט.). וכעת בחג שמחת תורה יש להם הזדמנות פז לנצל את זכותם וחלקם בתורה הקדושה, ולהתחיל ללומדה באהבה ובשמחה. ('אמרי נועם'-מועדים)

מובא בשם הרב דוד שלום נקי שליט"א: ביום שמחת תורה נרקוד ונפזז ונשיר סביב התורה הקדושה. אך הבה ונשאל: הרי יום מתן תורה היה בחג השבועות, בתחילתו של חודש סיון, שבו קיבלנו עלינו את התורה הקדושה. ואם כן האם לא היה ראוי שיום שמחת תורה ייקבע לתחילת חודש סיון, בחג השבועות, יום מתן תורה? מדוע אפוא נקבע יום שמחת תורה בשלהי הימים הנוראים, לקראת סוף חודש תשרי?

הסבר נפלא לכך מצאנו בדברי קודשו של מרן האור החיים הקדוש זיע"א שכתב (דברים יב, כח) כי העוונות שביד האדם מונעים ממנו לזכות להבין את דברי התורה הקדושה, כי מי שהוא בעל עבירות – שערי דעת התורה ננעלים בפניו! איש זה לא יזכה לטעום את טעמה האמיתי של התורה הקדושה, וממילא לא יזכה לשמחה אמיתית בלומדו אותה.

ולכן ציוו עלינו חכמים זכרונם לברכה שאת יום שמחת התורה נעשה רק בסימנם של הימים הנוראים, לאחר שעברנו את ימי ראש השנה, יום הכיפורים והושענא רבה, ימים של תשובה וזיכוך, ימים של שליחה ומחילה, ואז בסימנם של ימים אלו, כאשר אנו נקיים מכל חטא ועוון, אין בינינו לבין התורה הקדושה שום מחסום או הפרעה. וממילא בשעה זו השמחה תהיה שלימה בתורה הקדושה, כי אז הסרנו את כל המניעות מליבנו ביחס לתורה הקדושה.

בחג השבועות קיבלנו את התורה, אלא אז אנו מצויים אחרי מחצית השנה, שקועים בעבירות ומוקפים במעשים לא כל כך טובים, וכשאנו במצב רוחני כזה, יהיה קשה לשמוח שמחה אמיתית בתורה הקדושה, כי העבירות שבידינו נועלות בפנינו את שערי הדעת וההבנה בתורה הקדושה, ואם דעת אין – שמחה מניין? לכן רק לאחר הימים הנוראים, כשאנו נקיים מכל חטא ועוון, אז תהיה שמחתנו שלימה בתורה הקדושה, ורק אז נגיל ונשיש בזאת התורה! ('משכן שילה')

יְחִי רְאוּבֵן וְאֵל יִמֹת וְיֵהִי מִתִּי. מִסְפָּר וְזֹאת לַיהוּדָה וַיֹּאמֶר שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה (יג,ו-ז)

אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יוחנן מאי דכתיב יחי ראובן ואל ימות וזאת ליהודה, כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר היו עצמותיו של יהודה מגולגלין בארון, עד שעמד משה ובקש עליו רחמים, אמר לפניו רבש"ע מי גרם לראובן שהודה – יהודה (שהודה במעשה תמר, רש"י) וזאת ליהודה, מיד שמע ה' קול יהודה. (סוטה דף ז' ע"ב)

הקשה מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, הנה יש להתבונן טובא, בשעה שעמד משה לבקש רחמים על יהודה האם לא מצא עליו זכות אחרת רק הזכות שגרם לראובן שהודה, וכי הודאתו של יהודה בעצמו מילתא זוטרתא היא? והרי בהודאתו היתה גבורה נפשית עצומה, שהסב בכך לעצמו בזיון גדול ונורא, ללא שום דמיון להודאתו של ראובן, ולא עוד אלא שבהודאתו הציל שלש נפשות ממיתה, ומדוע לא תהא הודאה זו לכשעצמה זכות מספקת בכדי להציל את יהודה מהדין, ולמה הוצרך יהודה דוקא לזכות זו שהוא גרם להודאתו של ראובן?

אלא מכאן אנו רואים שזיכוי הזולת גדול יותר ממה שעושה האדם בעצמו, וגרמא זו שגרם לראובן שהודה יש לה ערך בלי גבול עוד יותר מהודאת עצמו, כי הגורם טובה לחבירו, וכל שחבירו נתעלה על ידו, הרי הוא נקרא "טוב", שהרי הטוב בא על ידו, ובכח זה הוא זוכה להכנס במחיצתו של הקב"ה, כי צדיק הוא הקב"ה לא יגורך רע אלא טוב.

ומכאן למדנו חידוש נוסף, שלא רק האדם המלמד ומוכיח את חבירו מדרגתו גדולה כל כך, אלא אפילו באופן כזה שיהודה לא דיבר כלל עם ראובן ולא הוכיחו בשום דבר, אלא שראובן התעורר לכך מעצמו, לאחר שראה את הודאתו של יהודה, ולמד מזאת שראוי להודות על חטאו בפני הרבים, וזכות זו שוקלת ומכריעה יותר מכל מעשיו הגדולים של יהודה עצמו, ואף מההודאה של יהודה. (שיחות מוסר' (עמ' ת"ב, תמ"ט) מעדני שמואל הקדמה (עמ' ז))

"קוֹרְאִיד תוֹשִׁיעַ הוֹשֵׁעַ נָא"

התפילה ש"בורא עולם" שמע: סיפור מופלא על ילד גוי בפנמה שחפץ את הוריו במכתב ששלח ל"בורא עולם", וכיצד תמימות ליבו גרמה למהפכה אדירה במדינה, עד שאיתרו את הוריו. לפני זמן לא רב, התפרסם סיפור מעניין שאירע במדינת פנמה שבאמריקה הדרומית. פקיד גוי, שעובד בסוכנות הדואר, מצא מכתב, שכתוב עליו: "לכבוד בורא עולם..."

לפי חוקי המדינה, אסור לאדם לפתוח מכתב שאינו ממוען אליו. מי שעובר על החוק, ופותח מכתב לא לו – צפוי לשנת מאסר. הפקיד פנה לכוומר העליון: "אולי כבודו יודע מה הכתובת של בורא עולם? כיצד מביאים לו מכתב הממוען אליו?"

השיב לו הכומר: "אמנם יש לי קשרים הדוקים עם בורא עולם, אולם את כתובתו המדויקת אינני זוכר..." השלטונות פנו לערכאות, והוציאו אישור מיוחד לפתוח את המכתב. כשפתחו את המכתב מצאו שכתוב בו כהאי לישנא: "אלוקים! אנא! תמצא לי את הוריי שאבדו לי. על החתום: צ'יקו..."

כל המדינה רעשה וגעשה. כל התקשורת התגייסה למען המטרה: לאתר את צ'יקו ולמצוא את ההורים שלו... ולאו מילתא זוטרתא היא: בפנמה יש מעל לשלושים ושישה מיליון איש! יש מאות אלפי "צ'יקואים"... אך בסופו של דבר צ'יקו נמצא. התברר כי הוא בסך הכל ילד בן שבע. כל גורמי הביטחון והרווחה, הצבא, המשטרה, השרים וחברי הפרלמנט, הפכו את העולם עד שגם הוריו של צ'יקו אותרו.

שאלו אותו: "צ'יקו! למה פנית לבורא עולם? למה לא פנית לצבא או למשטרה?". וצ'יקו ענה בתמימות: "אני חושב שהכתובת המדויקת לפניות היא דווקא בורא עולם..." עד כאן הסיפור.

דומה כי לסיפור הזה יש זווית יהודית מתוקה: אם ילד גוי כותב – בתמימות ילדותית – מכתב, וממען אותו "לכבוד בורא עולם", כי הוא מבין שזוהי "הכתובת הטובה ביותר" לפניות בעת צרה ומצוקה, ומכוח המכתב הזה בורא עולם הופך את כל פנמה עד שהוא מוצא את הוריו – על אחת כמה וכמה, אם ילד יהודי היה שולח מכתב שכזה לאלוקים ומבקש בו ישועה, אין ספק כי מכתב כזה היה גורם למהפכה גדולה ומקרב את הישועה.

הזהר הקדוש (פרשת בלק דף רד ע"ב) מביא סיפור מרגש מאוד:

רבי אלעזר פנה לחבורה הקדושה ואמר להם: "בואו ונגמול חסד עם הרימון שהוא מלא גרעינים", כוונתו הייתה ללוות את רבי יוסי דפקיעין שנפטר. כשהגיעו לבית, עמדה בפתח הבית ילדה קטנה, שמנעה מהם את הכניסה לבית, לחדרו של המת. הם נאלצו לעמוד בפתח הבית, ומשם הם שמעו את בנו הקטן של רבי יוסי, שהיה לבדו בחדר עם אביו המת, בוכה בקול גדול, כשהוא שוכב על המת, פיו על פיו, והוא צווח ואומר: "דיבוננו של עולם! כתבת בתורתך (דברים כב, ו): 'כי יקרא קן ציפור לפניך וכו' והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים', והנה את האמא שלנו כבר לקחת.

אבא שלנו היה עבורנו גם אבא וגם אמא, ואיך אתה לוקח אותו, ומשאיר אותו, שני אפרוחים קטנים, לבד, יתומים מאב ומאם?". למשמע הדברים, רבי אלעזר, ועמו כל החבורה הקדושה, פרצו בבכי, ורבי אלעזר אמר להם: "אחרי בכיים שכאלה, של הינוקא, אין ספק כי עומד לקרות כאן נס! הקב"ה ישנה את סדרי בראשית לנוכח בכיות שכאלו!"

הזהר מספר כי עמוד של אש הפסיק בינם לבין המת, ורבי יוסי פתח את עיניו וקם לתחייה. הוא קרא לכל החבורה הקדושה ואמר להם: "דעו לכם כי כבר הייתי בעולם האמת. כבר הכינו שם את הכיסאות למשפט. אך הדמעות של הילד בקעו רקיעים, קרעו את גזר הדין, והחזירו אותי לתחייה, לעוד עשרים ושתיים שנים".

רבתי! לא מדובר כאן על אליהו הנביא שהחיה מתים. גם לא מדובר על אלישע שהחיה מתים. מדובר כאן על דמעות של ילד! דמעות של ילד – בכוחן להחיות מתים! אם לדמעות של צ'יקו היה כוח להפוך את כל פנמה, דמעות של ילד יהודי על אחת כמה וכמה שיש בכוחן להפוך גזר דין של מעלה ולבטל גזרות קשות ורעות. כדאי לזכור את הדברים לקראת יום הושענא רבה, יום חיתום הדין. כוחן של דמעות. (הגאון רבי חזקיהו יוסף קרלינשטיין שליט"א – דורש טוב סוכות)

הרב הקדוש רבי פינחס מנחם מפילץ זי"ע בספרו 'שפתי צדיק' (שמחת תורה, אות מא):
שעיקר חג שמחת תורה הוא הקבלה מכאן ולהבא, לאהוב את התורה ולקיים מצוותיה. ורעדה תאחזנו כשנראה את הסברו למנהג ההקפות, באחיות ספר התורה, כשבועה בנקיטת חפץ לקבל על עצמנו לקיים את כל הכתוב בתורה... ובשם זקנו הגאון הקדוש בעל 'חידושי הרי"מ' מגור, אמר כי על ידי השמחה העצומה עם התורה והתשוקה אליה, יכול האדם לקבל על עצמו עול תורה מחדש.

ומסופר, כי באחד מימי שמחת תורה בחצר בעל ה'חידושי הרי"מ', רקד חסיד אחד למעלה מכוחותיו עד אין שיעור. כששאלוהו לפשר הדבר, הסביר: "כולם רוקדים ושמחים על מה שזכו ללמוד כל השנה כולה. האחד מסכת אחת, השני שתיים, והאחר אפילו את הש"ס כולו, אך אני שמח על מה שאלמד מהיום והלאה, ולכך אין שיעור..." רעיון זה נרמז בשם השמחה שעושים לכבוד התורה – 'הקפות', שיש לפרשו מלשון הקפה, כחנווני הנותן בהקפה. ובזכות השמחה הגדולה נזכה בשנה הבאה להתחבר עוד יותר ולזכות לתורה. (מחזורים)

זכות דברי התורה בעלון יעמוד:

ה' ישמור את כל עם ישראל, וכל חייל ישראל וכוחות הבטחון.

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, נועה בת יעל, קרן בת רחל, אלינה בת אירנה, מאי בת מאירה, מילנה בת סבינה, ספיר שמחה בת חנה, שירה דניאל בת ציונה.

לזרע בר קיימא: מורן בת רותי, לירז בת מרים. עדן שירה בת גילה.

לפרנסה בשפע: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: מרים בת ציפורה, שמואל בן דבורה, לרפואת כל הפצועים.

לעילוי נשמת: ציפורה בת מורדוך ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורדוך ז"ל, מיכאל בן מורדוך ז"ל, רחמים בן מורדוך ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, לעילוי נשמת חיילנו והנרצחים 7 לאוקטובר.

קוראים וקוראות נכבדים, נפתח אצלנו בשכונה כולל אברכים, על מנת לסייע להחזיק אותם מי שרוצה לקנות ברכה בעלון, ולהחזיק תורה על הדרך, כל שם לברכה 250 ₪ למשך שנה. ניתן להעביר בביט למספר 054-6868199. מי שרוצה לתרום לכולל גם בלי קשר לברכה, מצורף לינק:

<https://paypage.takbull.co.il/212sh>